

VERENIGING
"ORDE DER VERDRAAGZAMEN"

Kon. Goedgekeurd d.d. 22 februari 1958, nr. 58 - GEVESTIGD TE 'S-GRAVENHAGE

Giro no. 468874 t.n.v. de Penningm. der "ODV", DEN HAAG

Uitsl. voor verslagen en abbon. Dovenetelweg 57a 's-Gravenhage Tel: 6845 41

Secretariaat: Graaf Willem de Rijkelaan 15 Leidschendam Tel: 070 - 275154

W E E K B L A D)

=====

nadruk verboden

22e jaargang nr.24

=====

24 februari 1978

x in de kantlijn betekent de vraag

- " " " " het antwoord

Goeden avond, vrienden.

Wij zijn niet alwetend of onfeilbaar. Ons onderwerp voor vandaag zal volgens programma van meer actuele aard zijn. Daarom wil ik met u spreken over :

R A R E R O D D E L S

=====

Mogelijk klinkt dit wat vreemd. Maar zoals u zich misschien zult herinneren, hebben wij reeds enige tijd geleden gezegd, dat er rond deze tijd heel wat eigenaardige geschiedenissen naar buiten zouden komen, terwijl ook overal nogal zonderlinge verhalen de ronde zouden doen.

Nu zijn enkele van die verhalen niet zo zonderling, als men op het eerste gezicht zou menen. Het is soms goed deze zaken wat verder na te gaan en je af te vragen, hoe dit in feite in elkaar zit.

Neem als voorbeeld de watergateachtige reacties op de verzekeringszaak in uw land. Ik ben het eens met degenen, die in de courant hebben gesteld, dat een aantal leden van regering en kamer plus meerdere hogere ambtenaren deze z.g. levensverzekeringsspolissen op korte termijn hebben aangeschaft.

Het zou overigens onjuist zijn, het deze mensen al te zeer kwalijk te nemen, want met hun inkomen betaal je heel wat belasting en een ieder wil wel wat minder betalen.

Het wonderlijke aan de zaak is, dat, volgens eigen verklaringen, bijna niemand een dergelijke polis blijkt te hebben genomen. Mogelijk is men nog eerlijk ook, wanneer het gaat om de vraag, of men deze zaak voor zich heeft afgesloten. Wij hebben in het verleden er reeds op gewezen, dat dergelijke polissen niet alleen op eigen naam werden afgesloten, maar ook werden gekocht op de naam van kinderen en in enkele gevallen andere familieleden.

Gezien de - niet altijd erg oprechte - verontwaardiging, die rond dit alles is ontstaan, lijkt het mij goed, even na te gaan,

wat hierbij kennelijk een rol speelt: Degenen, die een dergelijke polis niet konden kopen, of dit niet gedaan hebben, zijn boos, omdat zij degenen, die het wel deden, niet de kans gunnen om op kosten van de belastingen meer te verdienen dan mogelijk was voor hen, die deze kans niet gebruikten.

Toch is dit iets, waarvan een ieder gebruik had kunnen maken, mits hij over voldoende zekerheden, kontanten, of inkomsten beschikte, ook al zijn vooral de hogere inkomens gebaat met een dergelijk kontrakt. Gezien de wijze, waarop een ieder steeds weer probeert, zo weinig mogelijk aan de staat te betalen en zoveel mogelijk te plukken, kan men niemand kwalijk nemen dat hij van dit legaal veroorloofde middel gebruik maakte.

Wel kun je natuurlijk de betrokkenen, die wel een dergelijke polis hebben gekocht, maar dit nu ontkennen, kwalijk nemen, dat zij liegen. Zelfs dan dient men zich af te vragen, of gezien de positie van degenen, die er bij betrokken zouden zijn - niet eerder kan spreken van een beroepsdeformatie, daar bij politici het ontkennen van onaangename waarheden tegen beter weten in, immers bij alle voorlichting steeds weer een rol speelt.

Er zijn meer van dergelijke rare roddels in omloop o.m. een, die betrekking heeft op het particuliere leven van een prinses van Oranje, die niet in Nederland woont tot op heden. Zij is de laatste tijd nogal in het nieuws geweest, zij het niet in uw land, daar men hier dergelijke berichten pleegt te onderdrukken of te miniseren. Over de verhouding tussen haar en haar echtgenoot wordt van alles verteld.

Mijn reactie op een dergelijk verhaal is: Mogelijk is het geheel of deels waar - volgens mij is in dit geval een deel van de roddel op waarheid gebaseerd - maar wat hebben de mensen daar nu eigenlijk mee te maken? Ik heb tenminste nog nooit gehoord, dat men in blaadjes 'n schandaal ging maken uit het feit, dat een jonge echtgenoot zijn vrouw met kind steeds weer alleen laat, omdat hij elke zondag naar het voetbalveld gaat en bovendien elke week gaat biljarten, van kaarten houdt e.d.

Hier worden volgens mij geheel verschillende maatstaven aangelegd, zonder dat hiervoor redenen bestaan. Bovendien heeft het er vaak de schijn van, dat voor bepaalde bladen dergelijke roddels pas werkelijk interessant worden, wanneer er mensen bij betrokken zijn, die zich door hun positie e.d. moeilijk daartegen kunnen verweren.

Heel anders ligt de zaak, wanneer wij ons bezig houden met schandalen over instanties als b.v. de CIA. Dit is - en dat dient men wel te beseffen - een instelling, die je niet kunt missen in de huidige politieke en sociale omstandigheden. Zo als men in uw land de BVD ook niet geheel zou kunnen missen. Dit, ofschoon men veel van hetgeen dergelijke instellingen plegen te doen, in feite best zou kunnen missen.

De normen van dergelijke instanties schijnen nogal vreemd in de ogen van een normaal burger. Maar dan mag men niet vergeten, dat degenen, die dergelijke normen hanteren, zelf leven in een soort besloten wereldje, waarin geheimhouding en misleiding zo normaal zijn geworden, dat morele maatstaven in dit verband eenvoudig wegvallen.

Men vraagt zich daardoor niet meer af, wat men anderen met zijn daden aan doet. Men vraagt zich alleen af, of een

bepaald project of een bepaalde handelwijze al dan niet in overeenstemming is met alles, wat men juist acht voor zijn land en de instandhouding van eigen instantie.

Kortom: al kan men bepaalde handelwijze afkeuren, zo zal men dit alles toch de mensen, die verantwoordelijk zijn, niet zonder meer en geheel dit kwalijk kunnen nemen.

Komt er iemand, die de geheimen van een dergelijke groep of instantie gaat rondvertellen, dan voelt men zichzelf ook in gevaar; vreest moeilijkheden, meer zelfs, dan er ooit zullen komen. Hierbij speelt vooral het feit een rol, dat men zich en zijn maatregelen nooit voor het publiek zal kunnen rechtvaardigen. Dit immers zou een dergelijke instelling in vele gevallen wel kunnen doen, maar dan alleen door geheimen prijs te geven, die zij dient te bewaren, omdat dit een belangrijk deel van haar taak is.

Laat ons aannemen, dat bepaalde als feit gegeven beelden juist zijn, zoals de gehele situatie rond de vreemde moordplannen op Fidel Castro, de man, die zoveel sigaren rookt, maar tot spijt van de betrokken instellingen nog niet zelf de sigaar was.

Het is duidelijk, dat dergelijke intriges afkeurenswaardig zijn. Maar men dient zich wel te realiseren, dat deze en andere plannen in feite vaak het product zijn van een soort achtervolgingswaan, waarbij de gehele werkelijkheid vertekend wordt ervaren. En juist bij dergelijke geheime instanties treedt een dergelijke werkelijkheidsvervalsing nogal snel op, omdat men alleen zelf de gegevens, waarover men beschikt, zal interpreteren en daarbij bovendien uitgaat van de algehele juistheid daarvan, omdat het immers de eigen groep is, die deze gegevens wist te verschaffen.

De houding is dan, gezien vanuit een normaal standpunt, overdreven en onjuist. Ook in uw land speelt iets dergelijks op het ogenblik een rol. Men spreekt daarbij - overigens volgens mij niet geheel terecht - over "Berufsverbote", zo suggererende, dat de uitsluiting van bepaalde beroepen en functies, zoals dit in W. Duitsland het geval is, ook hier een rol speelt. En daarvan is, zeker op openlijke wijze, geen sprake.

Degenen, die zich tegen dergelijke praktijken menen te moeten verweren, vragen dan, of het nu werkelijk zo belangrijk is, wanneer iemand, die b.v. bij de PTT werkt, links is georiënteerd. In de huidige situatie zal dit mogelijk op die plaats van weinig of geen belang zijn. Maar, ook al is de kans daarop mogelijk heel klein, er blijft een risico bestaan, b.v. door bevorderingen. Dit risico is een feit en blijft bestaan, ondanks alle verweer en kan ook niet geheel ontkend worden.

Men kan nu stellen, dat een instantie, die in het geheim intrigeert of afwijst, daarmee de vrijheid van de burger aantast. Dit is juist. Maar vergeet niet, dat dergelijke instanties hun soms wat overdreven aandoende maatregelen wel treffen om zo goed mogelijk de vrijheid van de gemeenschap in haar huidige vorm en zo van de burgers, die het met die gemeenschapsvorm eens zijn, te handhaven.

Men kan dan wel stellen, dat men het met een dergelijke benadering niet eens is. Maar volgens mij kan men toch niet stellen dat degenen, die hieraan mee werken, zonder meer misdadigers oplichters of diktatoren zijn.

Wanneer u een oordeel vormt aan de hand van dergelijke roddels, dan geldt ook voor u: u weet niet precies, wat waar is en wat niet. En zelfs, wanneer u de waarheid op een bepaald punt weet te achterhalen, dan hebt u nog geen voldoende overzicht om een juist oordeel zonder meer te vellen, want u weet niet alles en de mensen, die de roddels in de wereld brengen, zullen u heus ook niet alles zonder voorbehoud vertellen.

Een geheime dienst is nu eenmaal een instelling, die juist omdat zij geheim moet zijn en in het geheim moet werken, vele vreemde dingen zal doen en in vele gevallen ook de werkelijkheid uit het oog dreigt te verliezen. Maar daarnaast zal zij vaak zaken kunnen overzien en gegevens kunnen verschaffen aan regeringen, die men werkelijk hard nodig heeft, wil men zich in de wereldpolitiek juist kunnen oriënteren.

O zeker, wanneer u alleen naar alle roddels een aantijgingen luistert, krijgt u op de duur het gevoel, dat hier een stelletje reactionaire padvindders verdedigertje van het vaderland aan het spelen zijn, zonder ook maar te weten, waarover zij het in feite hebben. Maar zo gek zijn die instanties nu ook weer niet.

En wat zoudt u zeggen van roddels over grotere politieke zaken? Indertijd, zo roddelt men, is er een poging geweest van Rusland om de Usa over te halen, China eenvoudig aan te vallen en te vernietigen. Een gerucht, dat niet geheel zonder grond is. Men ziet echter over het hoofd, dat deze plannen en deze kontakten niet kwamen uit de betrokken regeringen. Het was in feite een russische havikkengroep, die vooral het maoistische schisma wilde aanvallen en meende dit, met gebruik van atoomwapens, ook te kunnen doen.

Op enkele als particulier reagerende personen na heeft de Usa hierop niet eens gereageerd. De roddel stelt nu, dat de pingpong-diplomatie en de daarop volgende bezoeken van Amerikaanse staatslieden aan Rood China hieraan te danken of te wijten zouden zijn. Wat volkomen onjuist is.

De roddel doet het voorkomen, of de presidentiële bezoeken en de diplomatie van Kissinger alleen gericht waren op het vrijwaren van China voor een russische aanval. In feite ging het eerder om een mogelijke verdeling van de macht en de invloedssfeer in Azië. Wat heel iets anders is, ook al heeft de Usa mogelijk wel enig gebruik gemaakt van de spanningen tussen China en Rusland om eigen belangen, politiek en economisch te bevorderen.

Kortom, dat alle regeerders en instanties zo slecht en zo dom zijn als de roddels schijnen te willen bewijzen, is onzin. Besef bovendien, dat zeer veel roddels geen enkel ander doel hebben, dan de mensen iets te verkopen, wat zij schijnbaar begeren: het gevoel, in de geheimen van de wereld ingewijd te zijn.

Een dergelijke roddel kan b.v. beweren, dat Gina Lollabrigida een nieuwe B.H heeft uitgevonden - wat niet waar is - en die zijzelf zeker niet nodig heeft - Leggen, dat een dokter ergens in het buitenland een geheim procedé heeft gevonden om het leven van de mens aanmerkelijk te verlengen, maar dat de man geboycot wordt, omdat zijn medicijnen een groot deel van de gezondheidszorg overbodig zouden kunnen maken.

Een bericht, dat inderdaad kort geleden in Engeland werd gelanceerd en betrekking heette te hebben om een man, die inderdaad een therapie ontwikkelde, waarbij ouderdomsverschijnselen bij dieren werden tegengegaan, dank zij doses vitaminen, enkele chemicaliën plus een hormoonsoolutie. Maar er is nog altijd een groot verschil tussen muizen en mensen. Wat het nodig maakt, ook dergelijke roddels met een korrel zout te nemen.

Helaas leeft u nu in een periode, waarin de behoefte te laten zien, hoe goed men geïnhformeerd is, de poging, anderen van hun voetstuk te stoten, of eigen belangen te dienen, aansprakelijk kunnen worden gesteld voor heel wat vreemde berichten, publicaties en verklaringen.

U vraagt zich af, of dit alles nog iets met geestelijke zaken te maken heeft? Ik dacht van wel. Want die rare roddels vervreemden de mensen van elkaar en bevorderen een ongezonde eenzijdigheid.

O, het is wel zeker, dat b.v. de heer van Agt in de laatste kabinetsformatie een eigenaardige rol gespeeld heeft. Maar is de man daarom nu opeens een slechterik? Ik meen niet, dat men dit terecht kan stellen, ook al gebeurt dit zo hier en daar. En je kunt op grond van dit alles al evenmin de stelling baseren, dat de man tot regeren onbekwaam zou zijn, ook al wordt dit vaak in de roddels en eenzijdige weergave van feiten geïmpliceerd.

Wel kun je terecht zeggen, dat de man kennelijk een voor een politicus wat eigenaardig karakter heeft, waardoor hij zich in de richting van zijn doel pleegt te bewegen, alsof hij in een spring-processie mee zou lopen: drie passen vooruit en dan weer twee achteruit.

Indien dit de aard van de man is, zo zal men dit moeten aanvaarden en zal men hem zeker niet, zelfs bij wijze van compromis, tot lijstaanvoerder van een grote partij moeten laten kiezen. Indien men echter hiertegen niet in het geweer is gekomen op doeltreffende wijze, zo mag men zich later ook niet beklagen, dat de man door het dragen van regeringsverantwoordelijkheid niet opeens verandert.

En zeg niet, dat niemand dit had kunnen weten of verwachten. Hoe vaak zijn er, toen de man minister van Justitie was, geen maatregelen genomen, die weer terug werden genomen, voor zij tot uitvoering kwamen, werden schijnbaar nederlagen op democratische wijze aanvaardt, waarna de man probeerde zijn zin langs een andere weg toch door te drijven, ondanks partij en parlement.

Ik meen, dat je vooral in dergelijke gevallen allereerst van een menselijk standpunt dient uit te gaan. Al die rare roddels zijn mogelijk wel amusant, maar zij verhullen steeds weer het feit, dat je in de eerste plaats spreekt over en te maken hebt met mensen, zodat de fouten, die gemaakt worden, vooral menselijk van aard zijn en niet zonder meer voortvloeien uit een bepaald mechanisme, of deel behoeven te zijn van een bepaalde strategie zonder meer.

Je moet proberen te begrijpen, waarom de mensen zo zijn, ageren en reageren. Want verdraagzaamheid is nu eenmaal gebaseerd op de erkenning, dat ook een ander het recht heeft zichzelf te

zijn.

Wat betekent, dat je de ander moet kunnen aanvaarden met al zijn fouten en goede zijden. Het betekent verder, dat je door die aanvaarding beter zult begrijpen, hoe een bepaalde stemming kan ontstaan in een gemeenschap.

Er kan een sfeertje ontstaan, dat bijna griezelig is, unheimnisch, om een Duits woord te gebruiken. Soms hangt er ergens een sfeertje, dat doet denken aan de nabijheid van een Vlad Dracula en andere Bram Stoker-achtige figuren, die proberen het demonisch duistere te gebruiken als basis voor een versieren van het leven en het wekken van menselijke en onmenselijke lusten.

Wanneer er in een gemeenschap een dergelijke sfeer hangt, word je daardoor aangetast. Zij heeft niet alleen meer betrekking op bepaalde feiten of bevordert het al dan niet verbruiken van bepaalde artikelen. Een dergelijke sfeer kun je het beste omschrijven als een langdurige psychische beïnvloeding. Vanuit ons standpunt is hierover natuurlijk nog het meeste te zeggen.

Ik heb u enkele voorbeelden gegeven van rare roddels, die in mindere of meerdere mate een dergelijke sfeer kunnen helpen oproepen. Soms is de zin van een dergelijke roddel niet eens te herkennen en zal zij toch meewerken een sfeer op te bouwen, die een steeds verdergaande disoriëntatie t.a.v. de werkelijkheid ten gevolge zal hebben.

Een voorbeeld van een dergelijke schijnbaar onbelangrijke roddel is het nu overal rondgaande gerucht, dat uw Koningin verslaafd zou zijn aan amfetaminen - wat niet waar is. In uw eigen land zult u hiervan mogelijk nog minder horen, daar publicaties daarover in het eigen land van een vorst niet gebruikelijk zijn. Maar dergelijke publicaties in Frankrijk, België en Spanje hebben reeds plaats gehad.

Het resultaat van vele dergelijke roddels is, dat steeds meer mensen het gevoel krijgen, dat zij geen houvast meer hebben. Er is geen werkelijke zekerheid meer. Wat betekent, dat je ook in je dagelijkse leven je houding tegenover je medemensen verandert. Je uitstraling verandert eveneens.

De positiviteit, waardoor de mensen te samen soms waarlijk grote dingen tot stand kunnen brengen, verdwijnt. En daarmee de evenwichtigheid, zowel in de gemeenschap als in het leven van eenlingen, die daardoor weer veel minder levenskracht schijnen te bezitten.

Er verdwijnt niet alleen maar een gevoel van zekerheid, maar veel meer. Op de duur zelfs het vermogen de feiten te zien, zoals zij zijn en je bij alle handelen daarop te baseren. De mensen zien niet meer, wat er werkelijk aan de hand is en ageren en eisen op grond van veronderstellingen, die met de feiten slechts weinig of niets te maken hebben.

U kunt mij nu tegenwerpen, dat dit alles wel waar kan zijn, maar dat de mensen nu eenmaal niet anders zijn. Er zijn, zo zult u zeggen, heel wat mensen, die maar al te graag willen weten, wat b.v. Margaret van Engeland in haar huwelijk verkeerd heeft gedaan, of de geheime daden van een Frans Jozef - geen keizer maar een beierse struisvogel - willen leren kennen.

Zeker. Maar de feiten blijven de feiten. Wanneer je maar van de feiten uit blijft gaan, zul je zo nodig ook een oordeel

kunnen vellen, waar dit nodig is. Maar dat betekent, dat je de rare roddels ook in hun werkelijke betekenis moet leren zien en zoveel mogelijk ook anderen duidelijk maakt, dat hier geen sprake is van nieuwtjes voor ingewijden, maar van roddel, praat voor de vaak.

De feiten blijven de feiten. Zolang je van de feiten uit kunt gaan, kun je een oordeel geven, dat ook reëel is. Je moogt niet uitgaan van veronderstellingen. Veronderstellingen zijn steeds weer de oorzaak geweest van de vele vreemde gedragingen van geheime diensten. De eigenaardige mentaliteit, die ontstaat, wanneer men veronderstellingen als feiten hanteert, is verantwoordelijk voor de problemen, die bij het besturen van grote steden zo hier en daar voorkomen, terwijl zij, bij een meer op de feiten gebaseerde benadering van de problemen, verleden hadden kunnen worden.

Veronderstellingen, die men in de plaats van feiten hanteerde, zijn ook de aanleiding voor een steeds meer destructief denken bij steeds meer mensen, tot zij de waarden van eigen geluk en leven gingen aanvallen en zelfs tot misdadigers werden, zonder dit wetens en willens of in eigen ogen te zijn.

Een mens, die een goed geestelijk klimaat voorstaat, dient ook te beseffen, dat daarvoor een zekere mildheid tegenover de medemensen een belangrijke voorwaarde is. Men zal aandacht moeten hebben voor de noden van medemensen, niet voor de roddels, maar voor de feiten gevoelig moeten zijn. Men zal bovenal niet mogen trachten de laatste mode, of de laatste liefde van de een of andere filmster in de plaats te stellen van de werkelijke wereld, waarin je zelf leeft.

Rare roddels blijken soms dodelijk te zijn zowel voor de bewustwording als voor het meer stoffelijke geluk van de mensen. De grootste schade wordt veelal niet aangericht bij degenen, die beroddeld worden, maar bij degenen, die in die roddels zwelgen en zo langzaam maar zeker alle zin voor de werkelijkheid, de belangrijkheid van eigen werken en de eigen mogelijkheden verliezen.

Wat de werkelijkheid dan is? Vaak niet, wat men voorgeeft, dat de feiten zijn in ieder geval. Laat ons een voorbeeld nemen: Surinaamse soldaten, die gestraft werden, kregen te horen, dat zij alleen maar behoeften te verklaren, dat zij voortaan surinaams staatsburger wensten te worden en deze verklaring te ondertekenen om van alle ellende af te zijn. Enkelen hebben dit inderdaad gedaan en werden onmiddellijk uit de dienst ontslagen.

Dezen nu verklaren achteraf, dat zij toch liever nederlander hadden willen blijven en niet begrepen te hebben, wat zij ondertekenden. Waarop men uitroept, dat dit niet eerlijk was tegenover die arme, domme surinamers.

Maar wacht eens even. Wilt u werkelijk beweren, dat deze mensen niet konden begrijpen, dat zij daardoor afstand deden van het nederlandse staatsburgerschap met al, wat daaraan verbonden is? Een kind van 10 jaar zal dit nog beseffen. Zouden die mensen nu werkelijk zo dom zijn geweest, dat zij dit niet konden begrijpen?

Welneen. Maar zij wilden van hun straf af, de dienst uit. Zij willen zo snel mogelijk weer burger zijn en tekenen dus. Later beklagen zij zich over de gevolgen. Het juiste antwoord is dan niet, dat deze mensen bedrogen werden, maar dat zij

onnadenkend en dom hebben gehandeld. Men kan zelfs zover gaan, dat men zegt: dit spijt mij werkelijk voor jullie. Maar je kunt volgens mij niet zover gaan, dat je verklaart, dat degene, die hen op deze mogelijkheid heeft gewezen daarmee ten onrechte heeft gehandeld. In het leven moet de mens nu eenmaal de gevolgen dragen van zijn eigen daden. Caveat emptor was al een kreet bij de romeinen.

Een ander voorbeeld van vreemde, verwrongen reacties: De hongerstaking van raf-leden in nederlandse gevangenissen. Overigens doet dat raf mij altijd weer vreemd aan. Ik weet wel, dat het " Rote Armee Fraction " moet betekenen, maar mij doet het altijd weer allereerst denken aan de Royal Air Force.

Heel wat mensen achten een dergelijke actie verwerpelijk en redeneren: die mensen moeten nog blij zijn, dat zij hier in Nederland zitten. Waar halen zij de brutaliteit vandaan, op te willen komen voor hun " rechten".

Maar deze mensen zijn in Nederland en als criminelen veroordeeld. Dat betekent volgens mij, dat voor hen dezelfde regels dienen te gelden, die worden toegepast volgens het strafrecht van dit land en binnen de strafinstituten op nederlandse misdadigers, die gelijksoortige misdaden begaan hebben. Geen voorrechten, geen discriminatie. Zodra je voor deze mensen uitzonderingen gaat maken, doe je dit ten onrechte, tenzij zij door hun eigen gedragingen en volgens de in het instituut geldende regels zelve de aanleiding vormen tot een afwijkende behandeling. Zover mij bekend is dit laatste niet het geval geweest. Dan is volgens mij hun protest terecht en gerechtvaardigd.

Autoriteiten zullen mogelijk stellen, dat zij zo onzeker zijn t.a.v. terroristen en dat er, zo je deze mensen ook maar een enkele kans geeft, er wel iemand zal komen, die hen helpt te ontvluchten. Maar er ontsnappen wel eens nederlandse gestraften ook, soms zelfs mensen, die veel willekeuriger en zinlozer misdaden hebben gepleegd en weer plegen, zodra zij in vrijheid zijn. Toch neemt men in dergelijke gevallen de maatregelen niet, waar tegen deze mensen nu protesteren. Kennelijk worden de autoriteiten beheerst door een angstdroom, die hun gedrag wel verklaarbaar maakt, maar gelijktijdig betekent, dat zij de betrokkenen onrecht doen.

Met dit voorbeeld wil ik niet aanduiden, dat ik de strijd van de raf, het optreden van deze mensen, terecht acht of de mening ben toegedaan, dat de misdrijven en misdaden, die deze mensen hebben begaan, moeten worden gezien als politieke acties en buiten de geldende norm zouden moeten vallen. Dat mag zo lijken in de ogen van de betrokkenen, maar voor mij geldt dit laatste uitdrukkelijk niet.

Wanneer je nu begint die surinamers te beklagen, die raf mensen te veroordelen en te stellen, dat zij het nog veel te goed hebben, zo doe je niet alleen medemensen onrecht, maar evenzeer jezelf.

Want het gaat er niet om, wat die ander nu is, wil of denkt, hoe die ander beschouwd kan worden. Het gaat er om, hoe die ander staat en zich gedraagt binnen de gemeenschap, waarin ook jij leeft. En uitzonderingen moet je dan niet gaan maken. Desnoods kun je die surinamers helpen op persoonlijke

basis. Maar je moogt niet een ander aanklagen, dat deze ten onrechte hem op een kans heeft gewezen of stellen, dat dit allesbehalve netjes was. Je moogt alle veiligheidsmaatregelen treffen in verband met de raf-mensen, maar je moogt hen zelf daaronder niet laten lijden.

Voor mij moogt u zelfs innerlijk er van overtuigd zijn, dat het maar het beste zo zijn, wanneer alle terroristen zo snel mogelijk zouden worden omgebracht, mits u daarbij dan maar beseft, dat u tenminste mentaal ook een terrorist bent.

Rare roddels gaan vaak gepaard met kreten. Het is natuurlijk gemakkelijk te stellen, dat je à priori gelijk hebt en b.v. kreten slaken. wij willen subsidie. Hoe vaak komt zo iets niet voor tegenwoordig. Maar luister dan ook eens naar de kromme beweringen, of zelfs regelrechte en ongefundeerde roddels, waarmede de betrokkenen aan komen dragen, wanneer blijkt, dat zij uiteindelijk niet krijgen, wat zij eisen.

Dan ligt het aan de een of de ander, maar niet aan henzelf. Wat dergelijke groepen kennelijk niet beseffen, is het feit, dat hun oordeel over hun eigen belangrijkheid, betekenis en waarde eerst enige werkelijke betekenis heeft, wanneer dit door de gemeenschap wordt gedeeld of bevestigd.

Zoals zij ook zouden moeten beseffen, dat bij een algemene erkenning van de betekenis en waarde van b.v. een bepaalde opleiding het ook mogelijk is bijdragen van particulieren in voldoende mate aan te trekken, zodat dan de subsidie in feite overbodig wordt. Maar dan moet men natuurlijk wel aantonen, dat men werkelijk terecht zijn eigen belangrijkheid stelt en dat men ook zelf bereid is vele offers te brengen om iets, wat waardevol is, op te zetten of in stand te houden.

Ik kan de mensen wel begrijpen, die teleurgesteld zijn en nu tegen - ik meen - CRM demonstreren, omdat zij dachten een nieuwe school en betere studiebeurzen te krijgen, maar tot de ontdekking komen, dat dit niet door kan gaan. Maar aan de ander kant zou je ook kunnen stellen, dat bepaalde studierichtingen voor de gemeenschap op het ogenblik zeker niet zo hard nodig zijn. Moet de gemeenschap dan veel betalen, opdat anderen op kosten van die gemeenschap nutteloze kennis op kunnen doen om op basis daarvan later weer eisen aan die gemeenschap te stellen?

De kernvraag is hier: is de gemeenschap verplicht een ieder de mogelijkheid te geven te worden, wat hij maar wil, en wel op de kosten van die gemeenschap? Of is de gemeenschap slechts verplicht een ieder een redelijke mogelijkheid tot leven en werken te geven?

Natuurlijk zijn er wel mensen, die beweren: zolang er nog zoveel mensen zijn, die rijk zijn, die zo heel veel verdienen, hebben wij, arme mensen, het recht te worden, wat wij willen en te verdienen, wat wij wensen. Maar is dat wel terecht? Indien al die welgestelden er nu eens niet zouden zijn? En wat, wanneer bepaalde functies eens niet meer hoog werden gehonoreerd? Stel, dat een minister voortaan niet meer dan f 30.000 zou verdienen? Waar zou men dan een minister vandaan moeten halen? Uit de werkeloze conducteurs van de HTM, of de ontslagenen bij een of andere fabriek. Je zou dan geen bekwame mensen kunnen aantrekken, want, gezien de werktijden, doet zelfs een handwerksman voor een dergelijk laag loon het niet meer.

Waarmede ik maar wil zeggen, dat je niet over ideale toestanden moet spreken en daarvan uit dient te gaan, maar dat je in de eerste plaats de mogelijkheden en toestanden moet beschouwen, zoals die nu zijn.

Kijk naar de mensen en je zult, openstaande voor de feiten, zelfs beter kunnen begrijpen, waarom bepaalde mensen acties voeren, crusades starten e.d. Denk eens aan Anita Bryant. Deze dame is er kennelijk heel erg op tegen, dat er mannen kunnen bestaan, die mannen attractiever vinden dan haar. Zij voelt homofilie als een aantasting van haar eigen vrouwelijke voorrechten. De rest is ideaal saus. Uit alles blijkt, dat deze dame graag in de openbaarheid komt. Zij wil erkend en gewaardeerd worden. Maar wanneer je het niet eens kunt zijn, met hetgeen zij doet of de wijze, waarop zij dit doet, heb je nog niet het recht te zeggen, dat dit een slecht mens is. Eerder zul je moeten toegeven, dat deze vrouw op bepaalde punten kennelijk dom en eenzijdig denkt. Slecht worden dergelijke mensen overigens eerst, wanneer zij teveel macht krijgen. Er is trouwens enige tijd geleden ergens een huisschilder geweest, die het ook met vele zaken niet eens was.

Deze man was zeker niet bepaald slecht. Integendeel: hij had ook vele goede denkbeelden. Wat je trouwens nu nog kunt merken aan de nederlandse wetgeving, waarin nog heel wat wetten en maatregelen komen, die door de zijnen zijn ingevoerd, volgens het ideaal, dat hij zichzelf had voorgesteld.

Maar ja, de man dacht eenzijdig en kreeg te veel macht. Toen dacht hij opeens, dat hij de kern en de ziel van de wereld was. Hij zelf bedoelde het niet slechter dan voorheen, maar hij dacht steeds eenzijdiger en meende, dat alles, wat zijn doeleinden kon dienen, goed was.

Wanneer je met dergelijke ontwikkelingen, of met de rare roddels, die daaruit voort plegen te komen, te maken krijgt, moet je altijd weer verschil maken tussen de persoon zelf en de ontwikkelingen, die deze mogelijk veroorzaakt.

Zoals je voor jezelf steeds weer een verschil moet weten te maken tussen de feiten van vandaag en wat je daarin aan mogelijkheden vindt en de idealen of gevaren, die je wel aanvoelt, maar die je in de feiten nog niet kunt terugvinden.

Men moet beseffen, dat niet alles zo is, als het lijkt. Neem b.v. de houding van de gemeenschap tegenover sexualiteit. Wanneer er iets is, wat in de historie gemanipuleerd werd om machtsverhoudingen te bevestigen of te veranderen, dan is het wel dit punt. Juist daarom is het beter op dergelijke drammerige benaderingen van de samenleving t.a.v. een enkel punt niet te veel in te gaan en alle verhalen, die daaromtrent worden verteld als roddels, te beschouwen tot het tegendeel werkelijk en volledig is bewezen.

Een vraag, die hierbij onwillekeurig ook rijst, luidt: Hoeveel weten en beseffen degenen, die iemand vervolgen, in feite omtrent hun slachtoffer en in hoeverre zullen zij alleen rekening houden met de feiten? Ik vrees, dat het antwoord moet luiden, dat er maar heel weinig mensen zijn, die tot een dergelijke onpartijdigheid in oordeel en benadering in staat blijken te zijn. Soms wil men nog wel enkele denkbeelden van zijn tegenstanders verwerken, maar verder komt men niet.

Het gevaar is altijd weer groot, dat je wordt meegesleurd in eenzijdigheden. Of je nu voor of tegen bent. Maar wat je feitelijk voor alles en in alle gevallen moet zijn is: mens. Dit is het meest belangrijke, wanneer je alles beziet vanuit een geestelijk standpunt: Te midden van alle gebeuren altijd allereerst mens zijn.

Wanneer u uw eigen leven beziet en alles, wat u zelf doet, zo zult u, wanneer u eerlijk bent, toe moeten geven, dat u zo hier en daar ook niet deugt. Dat ook u, mogelijk onder het lanceren van allerhande mooie verklaringen, dingen doet, waarvan u innerlijk wel weet, dat zij heus niet zo mooi en goed zijn. En heel waarschijnlijk zult u daarbij steeds weer het in gedachten gehanteerde argument aantreffen: wanneer ik het niet doe, doet een ander het toch wel, dus waarom zou ik niet ...

Wees eens innerlijk eerlijk. Dan zul je een medemens om diens feilen en opvattingen minder snel gaan haten of veroordelen. Je beseft dan ook al snel, dat het enige, wat je als mens werkelijk en altijd kunt doen, bestaat uit een als mens leven en steeds medemenselijk handelen.

Krijgt u met rare roddels te maken, dan vormen die voor u een soort excuus om zaken te doen, waarvan u heus wel weet, dat zij niet juist zijn. Dan maakt u deze dingen tot juist, omdat u op deze wijze immers datgene, wat geroddeld wordt, tegengaat, dan wel gebruik maakt van de zelfde kansen, die anderen voor zich opeisen.

Realiseer u, wat de feiten zijn. Wanneer iemand roddelt over een diplomaat, die steeds maar weer bij Blonde Greet, bij rode Dolly enz. zich horizontaal ontpant, dan moet u niet vragen, waar het naartoe moet, wanneer dergelijke mensen dergelijke dingen doen, maar u realiseren, dat er op dit gebied zoveel professionals zijn, omdat er kennelijk heel wat mensen zijn, die er heel wat voor over hebben om met experts gekonfronteerd te worden.

Dit is een redelijke benadering. Er zou niemand een goed betaalde voetbalprof kunnen worden, wanneer er niet veel mensen zouden zijn, die er goed geld voor over hebben om zo iemand te zien spelen. Dit geeft u toe. Waarom zou het dan op een ander gebied niet zo zijn?

U kunt de man in kwestie dan mogelijk dwaas vinden, maar u kunt hem niet langer categorisch veroordelen. En wanneer u het logisch vindt, dat een voetbalprof een goede betaling eist en het hem zelfs niet kwalijk neemt, dat hij de nationale eer alleen tegen zeer goede betaling wenst te verdedigen, zodat u zo iemand niet slecht vindt, waarom zou u dat dan wel zeggen, wanneer iemand op een ander gebied zijn talenten alleen tegen goede betaling wil gebruiken?

Kijk naar de feiten in uw samenleving en in uw eigen gedrag en besef tevens, dat de verhalen, die u over allerhande zaken te horen krijgt, op zijn minst erg gekleurd zijn. Laat u niet te veel in die rare roddels betrekken, die ongetwijfeld in uw land met politieke en andere achtergronden binnenkort los zullen breken. Ook niet, wanneer dit de koningin betreft, die wel of niet dit of dat en Beatrix die al dan niet ... En wat Claus gedaan heeft En zo voorts. Trouwens, wanneer u zich voortdurend met die mensen en hun leven wilt bemoeien, is het voor u uiteindelijk waarschijnlijk: Oranje boven, de

menselijkheid onder de grond.

Weest eerlijk en beseft, dat dergelijke zaken in feite voor u van geen belang zijn. Zelfs wanneer het gaat om een koninkrijk blijven of niet, dient u wel te beseffen, dat het stemmen voor een republiek meer een kwestie is van smaak dan een keuze voor een feitelijke verandering. Zoals dus de een meer houdt van een kroket en de ander meer blijft voelen voor een roomsoes. Bovendien: excessief genoten zijn beiden slecht voor de maag, extreem koningsgezind, extreem republikein zijn is slecht voor de samenleving.

Wie zich te druk maakt over dergelijke zaken, te fel en met desnoods alle middelen zijn eigen inzichten wil doorzetten, schept hierdoor een sfeer van onverdraagzaamheid, heimelijkheid, intrige en wekt weerstanden, die niet nodig, maar wel voorvallen, ook voor u schadelijk zijn. Laat het intrigeren maar over aan de professionals. Die maken er al voldoende een potje van, dus als amateur kun je daaraan beter niet meedoen.

Probeer altijd weer, waar je ook bent, wat je ook doet, zoveel mogelijk een ander het leven wat lichter te maken. Wanneer er iets gebeurt, wat niet juist is, begin dan niet anderen te beschuldigen, maar zorg er liever voor, dat de schade beperkt blijft en dat een dergelijke zaak in de toekomst wat minder gemakkelijk mogelijk wordt.

Indien anderen gebruik maken van mogelijkheden, die men vanuit een bepaald standpunt dubieus kan noemen, wees dan niet boos op degenen, die dit doen. U hebt de kans mogelijk niet gehad, maar de kans is heel groot, dat u onder gelijke omstandigheden het zelfde gedaan zoudt hebben.

Besef dit. Dan kun je eindelijk het geheel van de krachten inzetten tegen de disharmonie, die overal optreedt. Dan vecht je niet meer met woorden en tegen denkbeelden, die geen zin hebben, maar leef je met de feiten van vandaag. Dan probeer je niet alleen maar duidelijk te maken, wat er ergens verkeerd is, maar probeer zo allereerst eens zelf iets te presteren, dat werkelijk goed is. Juist dit laatste is geestelijk van zo groot belang, dat een onderwerp als dit op een avond als deze best eens besproken mag worden.

Wanneer ik hoor, wat men alzo te vertellen heeft over andere landen als Argentinië, Z. Afrika enz., rijst mij steeds weer de vraag, waarom de men zich in feite bezig houdt. Ik ben het met u eens, dat de toestand in Argentinië en sommige andere landen niet bepaald goed is. Maar ik weet ook, dat overal, waar een beroepsleger aan de macht komt, soortgelijke situaties zullen voorkomen. De wijze van optreden is a.h.w. inherent aan de mentaliteit van een militair, die groot gezag krijgt in de burgermaatschappij. Men handelt vanuit die mentaliteit en bedoelt het in feite meestal niet zo kwaad, als het wel wordt voorgesteld.

En indien u stelt, dat hetgeen er in Z. Afrika gebeurt, verschrikkelijk is, zal ik toegeven, dat veel van hetgeen men daar doet niet goed geheten kan worden. Maar wanneer u wilt oordelen, vergeet dan ook niet, dat de fout ligt in een wereld, die vanaf de tijd dat Engeland in dit gebied heeft ingegrepen, deze mentaliteit kreeg. Voor de naam concentratiekamp bestond zagen de boeren hun vrienden, vrouwen en kinderen wegsterven in "verzamelkampen."

Hierdoor is voor hen een ruwere benadering van tegenstanders een zaak geworden, die normaal is, zodra men zich maar bedreigd of in waardigheid aangetast gevoelt. Neem de boeren vooral niet kwaaijk, dat zij willen behouden, wat zij duur met het bloed van mannen, vrouwen en kinderen hebben betaald. Wat je tegen een zo hoge prijs verworven hebt, geef je niet zonder meer op.

Maar vergeet dan ook niet, dat de naturellen inderdaad vaak onder mensonwaardige omstandigheden moeten leven en ban ook het feit niet uit uw geheugen, dat zij het er in het verleden vaak zelf naar gemaakt hebben, dat zij als onmondig beschouwd worden.

Deze controleerbare feiten betekenen niet, dat de zaak dan maar moet blijven, zoals die nu is. Maar het houdt wel in, dat een eenzijdige veroordeling onjuist is, tenzij u mogelijk bepaalde regeerders wilt veroordelen, die duidelijk meer vechten voor eigen macht en het geloof in eigen meerwaardigheid, dan voor iets anders. En zelfs dan dient u niet de mens, maar alleen diens daden te veroordelen.

Probeer de mensen te begrijpen en dan, wanneer het niet anders kan, de wijze, waarop zij zich manifesteren, tegen te werken of ongedaan te maken. Maar in het genoemde geval is dit laatste wel heel erg moeilijk.

Wanneer u er schande van spreekt, dat in een van de emiraten een man en een vrouw onthoofd werden, omdat zij toevallig een andere liefde wensten dan de baas van hun familie juist vindt, moet u beseffen, wat de zaak in feite was: De onthoofding werd door de regering ter plaatse niet goedgekeurd, maar werd oogluikend toegestaan. Deze streken hebben lange tijd in armoede en met middeleeuwse opvattingen geleefd. Volgens de tradities werd alleen recht gedaan. Dat die tradities hier nog zo sterk voortleven, kan men evengoed aan het westen wijten, dat voor deze streken en de mensen, die er woonden, geen enkele belangstelling toonde, tot de olie belangrijk werd en zelfs toen nog meer exploiteerde dan probeerde op te voeden. 1300 jaren heerste de traditie in deze streken. 100 jaren houden de blanken zich bezig met dit gebied. Nog geen 20 jaren begint de armoede in deze landen te verdwijnen en maken de burgers van deze gebieden langzaam kennis met het denken en handelen van de westerse staten. Wees dus erg voorzichtig, wanneer u oordeelt. Zelfs niet, wanneer u een dergelijk optreden onjuist blijft vinden, kunt u terecht de mensen hardvallen, die hun eigen wijze van leven willen handhaven.

Besef altijd weer, dat zelfs in zaken als deze door ordering begrip en samenwerking meer te bereiken valt, dan door verwijten en konfrontaties. Besef vooral ook zo goed mogelijk de achtergronden van alle feiten, die u bereiken, de redenen achter de roddels, waarmee men u lastig valt.

Dan sta je versteld over de mensen, die met dergelijke zaken bezig zijn. Dan vraag je je ook af, waarom dan wel. Je ziet de strijd tussen Somalië en Abessinië en denkt onwillekeurig, aan Spanje, waar eens eerder het mom van een revolutie een slagveld werd geschapen, waarop twee grote mogendheden hun macht en middelen tegen elkander uitprobeerden, maar dan alles natuurlijk wel ideologisch geheel verantwoord. Je denkt dan aan Guernica en al het andere, wat daar gebeurde in naam van

idealen, menselijkheid en vrijheid.

Wie alleen op de roddels let, zal zover niet komen. Hij zal, naargelang de roddel, die hem het beste bevalt, stellen, dat een "bevrijdingsleger" het recht moet hebben om op te treden, of beweren, dat een socialistische staat zichzelf met alle middelen mag handhaven ten bate van het volk. Maar wat wordt er dan gehandhaafd? En wie wil wat bevrijden en waarom?

Zoals je je af kunt vragen, wat de feitelijke bedoelingen en drijfveren zijn van de z.g. guarilleros, die Ian Smith met zijn overeenkomsten in het hemd zullen trachten te zetten. Zoeken die mensen werkelijk alleen maar vrijheid voor allen, of zoeken zij in feite alleen maar alle macht aan hun eigen groep te trekken? Denk er eens over na en beseft, dat een dergelijke "broederstrijd, waarbij het om de macht gaat" ook al in vele andere landen werd vertoond.

Mogelijk dat u, dit alles nagaande, minder snel een oordeel klaar hebt en minder geneigd zult zijn een bepaalde groep of ideologie zonder meer te steunen.

Ik beseft heel goed, dat het voor de meeste mensen moeilijk is zo genuanceerd te denken. Denk maar eens aan alles, wat u over wreedheden in Vietnam hebt gehoord. Eerst tegen de noord-vietnamezen, nu van de noordelijken tegen de zuidelijken en hun eigen niet tot de partij toegetreden burgers. Verhalen genoeg. Maar vraag je eens af, hoe het werkelijk zit en of je er werkelijk iets aan zou kunnen doen. Want hier speelt een systeem een rol, die belangrijker wordt geacht, dan de mogelijkheid voor mensen om waarlijk mens te zijn.

Wat ik u duidelijk wilde maken met dit alles, is het volgende: je kunt niet onbeperkt partij kiezen voor of tegen iets. Je kunt niet zonder meer zeggen, dat iets goed of slecht is. Zoals je niet kunt stellen, dat groepen terecht en altijd juist optreden, zoals zij plegen te doen.

En wanneer anderen u daartoe proberen te bewegen, dan moet u vooral beseffen, dat dit sfeermakerij is, roddel, overdrijving, te vergelijken met de verhalen in de eerste wereldoorlog, toen men beweerde dat alle wrede duitse soldaten kleine kinderen bij wijze van sport aan hun bajonetten prikten en dergelijke sprookjes.

Dit alles beseffende en overwegende zult u eerder gaan begrijpen, dat de mensen ook iets gemeenschappelijk bezitten, dat in de wereld toch wel heel erg belangrijk is, iets, wat veelal onder rare roddels begraven wordt overigens, maar toch bestaat:

Elke mens heeft behoefte aan een beetje zekerheid. Elke mens heeft behoefte aan gezelschap, aan het ergen bij behoren. Elke mens heeft behoefte aan wat vreugde, wat energie en levenskracht en elke mens wil zo graag, diep in zich, een harmonie en een mate van geborgenheid ervaren.

Deze dingen, die de mensen verenigen, zijn veel belangrijker dan alle tegenstellingen. Deze waarden spelen in het lot van de eenling en de mensheid een veel belangrijker rol dan al het andere.

Wanneer zo dadelijk - en niet alleen in uw land, maar over de gehele wereld - een golf van vreemde verhalen en krankzinnige aantijgingen losbreekt, moet u beseffen, dat een mens

die menselijk blijft denken en zijn medemenselijkheid uitstraalt, dus niet à priori een ander als tegenstander wenst te zien, maar met die ander te samen zo goed mogelijk, waar dit maar mogelijk is, wil samenwerken om iets te bereiken, een sfeer van vertrouwen terugbrengt rond de wereld. Dit in de plaats van de bijna krankzinnige verdeeldheid en wantrouwendheid, die nu het geheel dreigen te beheersen.

Mensen, die zo reageren, kunnen het gevoel "er bij te behoren" in anderen wekken, zelfs bij degenen, die op het ogenblik mogelijk monsterlijke dingen doen, tendele vaak uit angst en onzekerheid.

Probeer als mens tegenover mens te denken en je gedachten naar allen uit te laten gaan. Probeer licht te zien en te beleven, dat in de gehele wereld werkzaam is en laat je niet steeds weer misleiden door de schaduwen en illusies, die voortkomen uit roddels en veelal worden geschapen door bepaalde personen, die hierin hun kans zien, om belangrijk te zijn.

Het is dwaas, al die verhalen, die in omloop worden gebracht, zo serieus op te vatten, dat je je boven anderen verheven voelt, danwel je medemensen niet meer durft vertrouwen en zo steeds negatiever gaat reageren op het bestaan. Positieve reacties zullen wel niet altijd onmiddellijk en positieve gevolgen met zich brengen volgens uw eigen opvattingen. Maar uw positief zijn zal in ieder geval een toenemende positiviteit in de wereld rond u wekken. Bedenk, dat een negatieve benadering alle negatieve karakters alleen maar zal sterken in al, wat zij doen of willen doen.

Bedenk, dat er vele mensen en instellingen zijn, die bijna verlegen proberen iets te doen, wanneer blijkt, dat hen geen tegenstand wordt geboden en dan ook trachten eerlijk en goed te handelen, maar dat diezelfde mensen en instellingen tegenstand ervaren als een rechtvaardiging, zodat zij dan alle normen van menselijkheid eenvoudig vergeten.

Er zijn mensen, die in staat zijn uw wereld zeer veel lichtende waarheid te schenken, nieuwe gedachten en benaderingen te geven voor grote vraagstukken. Maar dan moet je die mensen ook niet binnen een bepaald kader dwingen, ketenen aan een bepaalde wijze van leven en denken. Anavaard daarom de anderen, zoals zij zijn, zolang zij anderen door hun daden maar niet belemmeren in hun ontwikkeling en vrijheid van handelen en denken.

Rare roddels zijn een dodelijk wapen voor de vrede. Zij brengen vaak wanhoop, verkeerde beoordeling van medemensen en ontwikkelingen met zich. Hoed u daarvoor. Hebt u nog commentaar?

x

Doelt u op het scheppende denken?

-

Dit betekent vaak voor een mens: het ontdekken van en gebruiken van het nieuwe. In deze zin neen. Er is niet zozeer veel nieuws nodig, danwel de harmonisatie van het reeds bestaande. De gedachtenkracht dient dus harmonisch te zijn. Het zou misschien goed zijn om het gevoel, dat ondanks alles allen deel zijn van één mensheid uit te stralen, middels concentratie, meditatie of gebed. Indien u dit bedoelt, ben ik het met u eens.

En daarmee zijn wij er dan doorheen. Nogmaals: het is gemakkelijk anderen te veroordelen. Je kunt bezwaar maken

tegen vele zaken, desnoods tegen punk. Maar maak dan geen bezwaar tegen de uiterlijkheden, maar tegen hetgeen er nog ontbreekt - i.c. muzikaliteit. Verwerp niet, maar tracht te ontdekken, waar de fout ligt en vraag je af, of je er iets tegenover kunt stellen. Dan zul je tot je verbazing ontdekken, dat een dialoog tussen schijnbaar onverzoenlijke tegenstellingen toch heel vaak mogelijk is.

U kunt, ook in deze gemeenschap, veel voor anderen doen, wanneer u hen allereerst wilt zien als medemensen en niet blijft uitgaan van stellingen omtrent rechten en plichten enz., of de roddels, die de waarheid gemeenlijk eerder verdoezelen dan kenbaar maken.

Indien ik u dit duidelijk heb kunnen maken, dan kan ik nu de rest aan uzelf overlaten. Ik dank u voor uw aandacht en wens u allen een

Goeden avond.

(enigszins bekort)

-0-0-0-0-0-

Goeden avond, vrienden.

Wanneer je een dergelijke inleiding deels hebt aangehoord en beseft, dat je daar op passende wijze enige esoterische wijsheden achteraan moet werpen, vraag je je steeds weer af, waarover je in feite zult gaan spreken.

Ik kan natuurlijk zeggen, dat een mens gewichtiger is, dan hij denkt. Dat zei de vrouw van de bakker trouwens ook al, toen zij op de weegschaal stond.

Je kunt mogelijk beweren, dat de mens beter is, dan hij van zichzelf denkt. Maar ja, de meesten denken dat toch al, dus waarom zou je daar op door gaan.

Ik meen, dat wij het deze maal maar eens in de richting van het zieleleven moeten gaan zoeken. Er zijn mensen, die daar heel wat last van hebben. Midden in de nacht worden zij wakker, naar zij menen door een groot lawaai, maar wanneer zij dan luisteren, waar het vandaan komt, horen zij opeens niets meer. Duidelijk: zij werden wakker van hun zieleleven.

Diep in jezelf ligt de waarheid. Het is je geluk, dat deze zo diep ligt: daardoor kun je er zelf niet zo gemakkelijk aan komen en een ander ziet hem helemaal niet. Wat gezien het karakter van die innerlijke waarheid voor heel wat mensen als een meevaller gezien kan worden.

Toch omvat die waarheid in je meer dan gegevens omtrent je werkelijke ik, een lichtje, of een enkel feit. Deze innerlijke waarheid, deze kern van je wezen, is de band tussen jouw wezen en de gehele kosmos.

Wat een leuk feit is. Want je kunt dan wel eens denken, dat je er geheel alleen voor staat, maar in feite ben je nooit werkelijk en geheel alleen. Om dit te beseffen dien je alleen te leren naar binnen beter te kijken en te luisteren. Maar ja, wanneer een mens zo druk bezig is met zichzelf en met alles, wat er buiten hem gebeurt, dan vergeet hij dat nog wel eens te doen.

Dat zijn van die mensen, die zo druk bezig zijn om hun das

volmaakt te strikken, dat zij vergeten hun broek aan te trekken en dat pas ontdekken, nadat zij naar buiten zijn gegaan. Iets wat ik u vooral met dit weer niet bepaald aan kan bevelen, want dan blijven de edele delen onbeschermd.

Wanneer je bezig bent met de wereld buiten je, moet je toch altijd weer trachten, een verbinding tot stand te brengen tussen de buitenwereld en de kern van je wezen, de waarheid, die in je leeft.

Wanneer wij in onszelf de ziel, die bron van kracht, te pakken kunnen krijgen en beseffen, wat wij met die kracht al zo kunnen doen, dan is het veel gemakkelijker, alles wat in ons innerlijk aan waarden bestaat, ook buiten ons terug te vinden en duidelijker waar te maken.

En wanneer wij alles, wat in ons bestaat ook buiten ons leren terugvinden, dan zien wij ook steeds beter, op welke wijze wij met het gehele leven en al, wat daarmee kan samenhangen verbonden zijn.

Elke mens heeft natuurlijk wel een geheel eigen wijze om de wereld te bezien. Wat maar goed is ook, anders bleven er nog veel meer mensen ongetrouwd. Elke mens heeft een eigen visie, een eigen smaak, een eigen harmonie, een eigen gevoel voor kleur en andere trillingen.

Juist daardoor is de mens in het geheel van betekenis. Een mens betekent meer in de kosmos, wanneer hij, uitgaande van zijn zieleleven en zijn innerlijke werkelijkheid, zichzelf leert zijn in de wereld rond hem.

Mogelijk denkt u nu: jezelf zijn? Gemakkelijk gezegd. Maar je krijgt eenvoudig de kans niet. Ergens is dat wel waar. Je moet uiterlijk beantwoorden aan die wereld rond je. Maar uiterlijkheden zijn niet bepalend voor het innerlijk, dat zich daardoor uit.

Wanneer vroeger, in mijn tijd, iemand met een spijkerpak had rondgelopen, had men gedacht, dat hij arm of een landarbeider was en waarschijnlijk zelfs allebei tegelijk. Nu echter is een dergelijke kleding in . . . Wanneer je mensen ziet, die op deze wijze in zijn, vraag je je ongetwijfeld af: zijn die soms uit geweest?

Helemaal kan ik uw wereld natuurlijk niet begrijpen. Overal hoort men in uw land tegenwoordig, dat uit goed voor u is. Wat de vraag doet rijzen, waarom zoveel uitgaanders dan nog hun best doen om vooral in te zijn.

Ik denk overigens wel, dat je, wanneer je diep in jezelf bewust bent geweest, uit voor u inderdaad goed zou kunnen zijn. Want eerst, wanneer het innerlijk geheel tot uiting kan worden gebracht, worden wij ons van onze werkelijkheid bewust. Je herkent dan steeds beter alle innerlijke waarden ook in de wereld buiten je en kunt zo de harmonische band met de wereld buiten je ook beter vergroten.

Helaas zijn er nogal wat mensen, die dit voor zich niet nodig vinden, omdat zij denken reeds te weten, wat waar is. Ik heb vroeger in de handel gezeten en weet ook, wat goede waar is. Waar is alleen iets waard, wanneer je met die waar meer kunt verdienen, dan zij eigenlijk waard is. Dit lijkt mij op te gaan voor velen, die zeggen te weten, wat waar is. Indien u echter ook meent te weten wat waar is, moet u toch

eens in uzelf zoeken, of die veronderstelde waarheid ook als een bruikbaar iets diep in uzelf kenbaar is. Want onze waarheid kan in sommige gevallen zelfbedrog zijn. Uitgedrukte waarheden zijn trouwens in het beste geval slechts een omschrijving van een innerlijke erkenning in termen, die je naar je meent in je eigen wereld beleven kunt.

Indien je de omschrijving van die waarheid nu eens zou beschouwen als de verpakking, is het duidelijk, dat je soms die verpakking weg moet werpen, om datgene, wat er in verborgen is, juist te kunnen hanteren. Denk je, dat de verpakking de waarheid is, dan verwerp je al het andere, inclusief je eigen zieleleven.

Je waarheid ontstaat in jezelf, wordt daarna deels erkend in je wereld, waarna door de samenwerking van het buiten je erkende en het in je bestaande inzicht, begrip en wijsheid tot stand kunnen komen.

Wijsheid is in feite niets anders dan het beseffen van samenhangen, zonder dat je daar noodzakelijkerwijze ook iets aan wilt veranderen. Het is eenvoudig goed om te weten, wat je bent en wat de wereld is. Maar beter is het nog te weten, hoe je in de wereld, zoals die is, zelve zoals je bent, harmonisch kunt zijn en wel met een zo groot mogelijk deel van die wereld.

Nu moet ik uitkijken. Want het is mogelijk een oude mop, maar er zijn heel wat mensen, die, zodra je over harmonie begint te praten, met de muziek mee zijn. Zij voelen er niet voor, omdat voor hen harmonie iets is, wat alleen mogelijk zou kunnen worden, wanneer ieder het met hen eens zou zijn. Infeite krijg je dan geen harmonie, geen instrumenten om iets te bereiken of te laten weerklinken in de wereld, maar neurie je alleen een slaapliedje in de hoop zo in slaap te kunnen vallen, voor de werkelijkheid je achterhaalt.

Maar zo iets is nooit de bedoeling van het leven. Wie de kern van zijn eigen innerlijke waarheid wil leren beleven, dient in de eerste plaats ook voortdurend met die waarheid en die wereld bezig te blijven. En zolang je bezig bent, kun je niet slapen, nietwaar?

Maar goed. Ik zal proberen de dingen nu eens even op een rijtje te zetten. Anders blijf ik mijzelf teveel herhalen, wat zowel voor u als voor mijzelf snel vervelend zou worden.

Diep in uzelf ligt een waarheid. Deze waarheid is niet omschrijfbaar, zij is wel, zij het niet altijd, beleefbaar.

Wie uitgaat van de in hem levende waarheid, zal buiten zich steeds weer overeenstemmende waarden herkennen. Daar, waar een overeenstemming herkend is, is een contact op basis van de innerlijke waarheid mogelijk.

Wanneer het aantal kontakten, dat zo voor jou op basis van je innerlijke waarheid mogelijk is, toeneemt, zul je in een groter verband leven en een steeds groter deel van de wereld kunnen beleven in het licht van de waarheid, die in je woont.

Wie naar bewustwording streeft, moet allereerst zich bewust worden van eigen beperktheid. Wie een inwijding zoekt, zoek geen inwijder, maar innerlijk het gevoel van wijding door het

goddelijke in eigen ziel, dat door de mens uitwerkt in de wereld en zo voor het bewustzijn een werkelijke inwijding mogelijk maakt.

Wie denkt, dat hij in zijn leven en zijn wereld alles bepaalt, zal innerlijk altijd een zekere vaagheid en onvolkomenheid blijven gevoelen. Degene echter, die beseft, dat zijn huidige bestaan en alles, wat daarmee samenhangt, ten hoogste een enkel fragment is van het werkelijke leven en bestaan, zal daardoor de beperkingen van zijn huidige leven gemakkelijker kunnen aanvaarden en zal de zin daarvan eenvoudiger kunnen begrijpen en juist daardoor zijn verbondenheid met de waarheid, zoals deze reeds in hem leeft, voor zich steeds groter maken.

Dan zijn er nog mensen, die zeggen: zeker, alles is voorbeschikt, maar dat heeft God gedaan, Bidt dus tot god en alles komt in orde. Maar is de waarheid niet de volgende?

God is altijd met het geheel van de schepping. God is de waarheid, die in mij leeft. Mijn ziel en zieleleven zijn een fragmentje van de God, waarover ik denk en spreek.

Dan is het voor mij beter God in mij te laten spreken, dan vanuit mijzelf tot God te spreken. Hoe meer ik de kracht in mijzelf laat spreken en daardoor mijn wereld steeds harmonischer leer ervaren, zoveel te meer zal ik God ook als werkelijk met mij zijnde beleven en zoveel te minder behoefte zal ik hebben aan een bedelpartij om gunsten, daar God mij dan reeds zal geven, wat nodig is voor mij, voor ik zelfs maar beseft, dat ik er om zou kunnen vragen.

Op het ogenblik, dat men zijn eigen waarheid predikt aan anderen, vervalst men gelijktijdig zijn innerlijke waarheid, vervalst men het leven voor de ander en zal men in die vervalsing mogelijk zelfs alle kansen op verdere bewustwording voor zich en de anderen doden.

Daar echter, waar men zijn bestaanskracht, zijn denken en wezen met een ander deelt, zonder daaraan verder enige voorstelling, regel of verplichting aan te verbinden, zal men met de ander een eenheid gaan vormen, waardoor in beiden de innerlijke waarheid vollediger beleefbaar wordt en zo ook intenser zal worden beseft.

Waarmede ik alles gezegd heb, wat ik over dit punt wilde zeggen. Daar kijkt er een sip. Die denkt zeker: Is hij nu al klaar? ik heb toch nog wat tegoed aan spreektijd? Niet blozen. Ik heb het al erger meegemaakt. Ik heb het eens een keer meegemaakt dat ik, zoals nu, opmerkte, dat ik alles van belang, wat ik te zeggen had, inderdaad gezegd had. Daarop stond iemand op en sprak: broeder: wij hebben nog 20 minuten.... En ik meteen: Hij toe, joh, die mag je houden ook. Maar leuk vond hij het niet.

Ik heb namelijk het volgende ontdekt, dat vreemd aandoet, maar toch waar schijnt te zijn: Neem een waarheid en praat er lang genoeg over en niemand luistert meer en niemand wil er meer aan, dat het belangrijk is.

Maar er is nog wat tijd over, daarin had u gelijk. Daarom zou ik nog even mijn spelletje willen spelen met u. Degenen, die weten wat zij kunnen verwachten, grijnzen mij toe, maar de anderen schijnen zich af te vragen: wat nu weer?

De opzet is heel eenvoudig hoor: U geeft mij een woord en ik probeer er een soort omschrijving bij te vinden. Dus wie? t u m u l t : het leven, wat een ander maakt op een ogenblik, dat jij er geen zin in hebt. Russische griep: voor velen op het ogenblik een verwachting, voor sommigen een noodzaak tot horizontaal bestaan en voor de meesten ondanks alles een meevaller, dat het niet erger wordt. e e n r u s s i s c h e i : een miskenning van de culinaire opvattingen van een groot rijk in het oosten.

Ook wel: een russisch ei noemt men zo, omdat het beklie- derd is met een saus, die verkeerdelijk mayonaise wordt genoemd en ligt op een bed van lichtelijk gekwetste aardappelen, die er ook niets aan kunnen doen.

g e r a a m t e : een kapstok voor je spieren.

g r a f : een plaats, waar men de overblijfselen laat , wanneer je zelf een sfeertje verder gaat.

g r a f s t e e n : datgene, wat anderz op je graf gooien, waarschijnlijk uit angst, dat je er uit zou komen om de erfe- nis terug te halen.

l u g u b e r : iets, wat een mens vreest, toch wel er- gens aardig vindt, maar niet zodanig, dat hijzelf 't zou wil- len ondergaan.

Maar of u mij gelooft of niet, er komt ook voor u een ogen- blik, waarop u het verlaten van een stoffelijk voertuig zult moeten ondergaan. Het zal aan de gallende gebruiken liggen, of u omgezet wordt in rook, dan wel ondergestopt wordt, maar ik kan u verzekeren, dat u er ook weer gemakkelijk bovenop komt. En bij ons is het ook best gezellig.

e . r . f e n i s : datgene, wat men krijgt, omdat een ander het leven gelaten heeft, zonder alles te gebruiken, wat hij had kunnen gebruiken, waardoor hij u vaak veel laat, wat hijzelf veel beter had kunnen gebruiken.

k r u i w a g e n : over het algemeen een aanduiding voor een persoon, die een zodanige invloed bezit, dan wel van wien men een zo grote invloed verwacht, dat men hoopt hier- door een positie te kunnen verwerven, die men in feite niet verdient en zonder die kruiwagen dan ook zeker niet gekregen zou hebben.

v e r j a a r d a g : de dag, waarop men het treurige feit, dat men ouder wordt, optelt bij de gekregen geschenken om dan tot de konklusie te komen, dat het toch wel leuk is geweest.

d i e p s t e d u i s t e r n i s : een absolute ont- kenning van jezelf en daardoor ook verwerping van al het zijnde.

a a r d s p a r a d i j s : de illusie van de mens, dat een naaktstrand, gekombineerd met veehouderij en artis, hem, terwijl hij zich voedt met fruit, de kans geeft met God te kunnen wandelen - dit zonder te begrijpen, dat God altijd met je meewandelt, zodat je je alleen maar van Zijn aanwezig- heid bewust behoeft te worden.

w e r e l d k a m p i o e n s c h a p v o e t b a l : iets waarbij vooral degenen, die ergens de ballen verstand van hebben, zich druk maken over een bal, die zó zou kunnen rollen, dat een ander daardoor een balletje op zou kunnen gooien over het feit, dat hij toch beter is dan hij lijkt. Waarom juist degenen, die er geen bal van weten er tegen zijn, dat men voor voetballen naar Argentinië zou gaan.

Goeden avond.

(bekort)

d.d. 17 februari 1978

-0-0-3-0-0-